

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

19/696-

18. august 2021

Klage på samtykke til ekspropriasjon med ny trasé på gnr. 192 bnr. 6 og gnr. 192 bnr. 10 - vedtak

Olje- og energidepartementet viser til klage fra Bente Haukenes ved brev av 11. juni 2021.

Bakgrunn

Ved Fylkesmannen i Nordlands vedtak av 7. mars 2019 fikk Skogheim tillatelse til ekspropriasjon av rettigheter for fremføring av vannledning over eiendommene gnr./bnr. 192/6 og 192/10 i Rana kommune. De berørte eiendommene tilhører Bente og Svein Haukenes. Etter klage ble vedtaket opprettholdt av Olje- og energidepartementet den 6. september 2019.

Ved brev av 1. mars 2021 søkte Skogheim om å få endre traseen som ble lagt til grunn i ekspropriasjonstillatelsen i 2019.

I vedtaket fra september 2019 skrev departementet at eksproprianten Skogheims eiendom gnr. 192/ bnr. 7 har vannforsyning via privat vannverk, Sjonhagen Vannverk. Dette vannverket er eid av Sigmund Moss, som har inntak i Grønåselva/Kvitvatnvassdraget. Skogheim mente at nevnte vannverk ikke er i tråd med gjeldende drikkevannsforskrift og heller ikke registrert som godkjent vannverk. Skogheim ønsker å koble seg til ledningen fra Haukenes vannverk ved Skaret for å sikre seg godkjent vannforsyning til egen eiendom.

Statsforvalteren i Nordland ga ved vedtak av 25. mai 2021 samtykke til ekspropriasjon av den endrede traseen.

Vedtaket ble ved brev av 11. juni 2021 pålagt av Bente Haukenes.

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Gro Caroline Sjølie
22 24 62 91

Advokat Valla skriver, på vegne av søkeren/eksproprianten, i brev av 2. juli 2021 at Grønåsen/klageren skal ha gjennomført brønnboring på sin eiendom og at hovedvannkilden i dag dermed ikke lenger er via Grønåselva. Videre skriver advokat Valla at eksproprianten ikke har søkt om et tiltak som medfører at Grønåsen vil miste sin sekundærvannkilde. Dette er kun en søknad om å endre traseen. Dette innebærer at det skal skje en tilkobling til Sjonhagen vannverks allerede eksisterende vannverk, slik at vannet kan distribueres videre ut til eiendommene derfra.

Statsforvalteren har behandlet klagen, men fant ikke grunn til å gjøre om vedtaket og sendte saken til Olje- og energidepartementet for klagebehandling ved brev av 20. juli 2021, jf. forvaltningsloven § 33.

Departementets vurdering

Skogheim har i medhold av oreigningslova § 2 pkt. 47 søkt om tillatelse til ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter til eller for vannforsyning.

Oreigningslova § 2 pkt. 47 gir hjemmel til å ekspropriere *"så langt det trengst til eller for: . . . vassforsyning og avløp."*

For at det skal kunne gis ekspropriasjonstillatelse må fordelene ved tiltaket utvilsomt være større enn ulempene, jf. oreigningslova § 2 annet ledd. Hvorvidt det skal gis samtykke til ekspropriasjon i dette tilfellet beror på en interesseavveining mellom ulempene ved inngrep i Haukenes' eiendom og fordelene ved å fremføre vannledning.

Skogheim søker om endring av traseen for tidligere tillatelse til ekspropriasjon av rettigheter for fremføring av vannledning over eiendommene gnr./bnr. 192/6 og 192/10. Skogheims eiendom har i dag vannforsyning via Sjonhagen Vannverk som Skogheim mener ikke er i tråd med gjeldende drikkevannsforskrift og heller ikke registrert som godkjent vannverk.

Skogheim skriver i søknaden at i trasevalget som ble lagt til grunn i ekspropriasjonstillatelsen i 2019, skulle vannledningen legges fra Haukenes vannverk frem til Skogheims eiendom. Vannledningen var tenkt ført via en dyresti, for så å kobles til eksisterende vannledning som går til Innerhagens brukere. Samme dyresti brukes i dag til trekkvei av rein som skal fra sommerbeite til vinterbeite. Søkeren ønsker ikke å komme i interessekonflikt med dette beitet, og vil derfor legge traseen ved å bøye ledningen av ved Djupdalsbekken/ Rismyr-bekken for så strekke den ned til Sjonhagen vannverks inntak i Grønåselva. Ved inntaket vil de koble seg på det eksisterende vannledningsnettet som vil føre vann videre til Skogheims eiendom og andre abonnenter som er tilknyttet denne ledningen i dag. Ny trasé vil også innebære at ikke blir graving over Rismyra, over bruksnr. 10 eller over dyrket eller dyrkbar mark. Lengden på den vannledningen blir nesten halvert fra det som ble gitt tillatelse til i 2019.

Klageren anfører blant annet at de som grunneiere vil med dette tiltaket miste hovedvannkilden til Grønåsen gård og miste rettigheten til deres vannanlegg. Det anføres også at anlegget er fra 1990 og bygd etter datidens standard. Rørene ligger ikke frostfritt, og

kapasiteten er beregnet for tre enheter. Nå er det planlagt en økning på seks enheter som kan medføre at rørene må byttes. Da vil da måtte graves opp 500 meter i innmark. Klageren mener at traseen som ble godkjent i 2019 er den beste løsningen for alle parter.

Statsforvalteren legger i vedtaket av 25. mai 2021 til grunn at Skogheim og andre tilknyttet Innerhagen vannløp, har behov for å få annen vannforsyning enn eksisterende fra Sjonhagen Vannverk. Dette vil være til nytte for han og eventuelt andre som vil knytte seg til den nye ledningen, og vil derfor også være en nytte for samfunnet. Den omsøkte traseen på totalt 300 meter er kortere og medfører mindre graving enn den allerede godkjente traseen. Den vil i all hovedsak ligge i myr og uten at det blir gravd i oppdyrket mark. Søkeren har ingen intensjoner om å sprengje. Der det skulle bli behov, vil de heller skjære ut slisser/bore i berget for så å legge ned røret forsiktig ned med evt. frostsikring.

Vannledningen, med den endrede traseen, vil etter departementets vurdering kun gi en midlertidig begrensning i bruken av eiendommene. Departementet kan ikke se at vannledningen med ny trasé vil medføre ulemper av betydning for de berørte grunneierne. Departementet slutter seg ellers til Statsforvalterens vurderinger.

Til den interesseavveining som skal foretas etter oreigningslova § 2 annet ledd, viser departementet til den allmenne nytten av vannforsyning. Departementet vurderer at de samfunnsmessige fordelene som vinnes ved vannforsyning utvilsomt vil være overveiende i forhold til de svært begrensede skader og ulemper som påføres klageren.

I enkelte saker kan det være vanskelig å komme til minnelige avtaler med rettighetshavere. For å sikre en forsvarlig fremdrift, kreves det derfor ikke at søkeren verken igangsetter eller avslutter forhandlingene før det gis samtykke til ekspropriasjon med den endrede traseen. Det forutsettes imidlertid at søkeren tar opp igjen forhandlingene med klageren selv om det gis samtykke til ekspropriasjon.

Departementet finner at vilkårene for å gi ekspropriasjonstillatelse er oppfylt, jf. oreigningslova § 2 annet ledd.

Konklusjon

Klagen tas ikke til følge. Statsforvalteren i Nordlands vedtak av 25. mai 2021 der Skogheim gis samtykke til ekspropriasjon med den endrede traseen, stadfestes.

Departementets vedtak kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Trond Ulven Ingvaldsen (e.f.)
Avdelingsdirektør

Gro Caroline Sjølie
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Bente Hauknes

Nord Advokatfirma DA

Statsforvalteren i Nordland

Nordahl Griegs gt. 10/ Pb 3

Postboks 1405

8601

8002

MO I RANA

BODØ